Stev. 54. V Trstu, dne 24. decembra 1908. Leto I.

Izhaja vsako soboto zjutraj. Vsaka druga številka ima poučno zabavno lustrirano prilogo „Družinski Prijatelj“. Uredništvo „Zarje“ je v Trstu Via dell' Acquedotto št. 91. (pritličje). Tja je treba nasloviti vse rokopise, ki naj se objavijo v listu ali pa v prilogi „Družinski Prijatelj“. Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

ZARJA

Upravništvo „Zarje“ je v Trstu, ulica delle Poste št. 9. Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Naročnina „Zarje“ s prilogo je za vse leto naprej po pošti K 6.— za pol leta K 3. Posamezne številke po 6 v. Cena inseratom je 10 vinarjev za enostopno petit vrsto. Pri večkratnem objavljenju primeren popust Poštno-hranilničnega računa štev. 64139

Sveta noč.

Sveta noč izlivaj ti
mir nebeški nam v srce!
Potnik pokoj naj dobi,
in obriši mu solze.

Kdo naj opiše poezijo svete božične noči. Njena milina in blaženost se da le čutiti, ne pa opisati. „Noč ima svojo moč“, pravi ljudski pregovor, a prav posebno moč ima sveta božična noč. Ni ga tako otrpnelega srca, da se ne bi omehčalo na ta sveti večer, ni ga skoro tako žalostnega, da se ne bi čutilo potolaženega. Božični večer vliva v čarobno razsvetljene dvorane bogatih palač kakor v revne koče neko tiho srečo in zadovoljstvo.

Sveta božična noč ima to nebeško moč v sebi zato, ker nam je spomin na blaženo rojstvo našega Odrešenika. Misel krščanska je oni neizcrpni vir božične poezije Devetnajst stoletij nazaj se zamisli ta večer krščanska duša, tja do betlehemskega hleva poleti lahnih perot žive vere Malo detece, ki leži v jaslicah na slami, je pravi Bog je Odrešenik vsega človeštva. To borno telesce, ki sedaj mrazu trepeče, je odkupnina za naš neskončni dolg, viselo bo kot žrtev na križu.

Nad betlehemskim hlevom pevajo svojemu kralju nebeški krilatci ob zibelki včlovečenega Boga. „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje“ se razlega v mirno noč po betlehemski planjavi. Ni dano vsakemu slišati to veselo poročilo, le ubožni in ponižni pastirji je slišijo in pridejo molit Izveličarja.

Že devetnajst stoletij je minulo, kar je v prvi božični noči oznanjal angelski glas ljudem pravi nebeški mir. Pa prav tako kakor ga niso tedaj vsi slišali, in niso vsi postali deležni nebeškega miru, je žal tudi dandanes za mnoge brezuspešen klic k miru, ki ga že skozi stoletja ponavlja v svoji cerkvi isti Izveličar: „Svoj mir vam zapuščam, svoj mir vam dam, ne kakor ga svet daje, vam ga jaz dam“. Tega miru je deležna samo ponižna, pohlevnim pastirjem podobna duša, ki se z vso vnemo oklepa Kristusovega nauka in po njem uravnava svoje življenje. Tega svet noče razumeti, temveč išče miru in sreče izven svojega Odrešenika, išče svoje utehe tam, kjer je ni najti.

O da bi vsi ljudje o da bi vsi narodi spoznali da sta nam pravi mir srca in prava sreča zagotovljena le v pristnem krščanskem življenju! Da, ne le posameznik ampak vsi narodi sploh imajo zajamčen svoj pravi mir edino le v Kristusu.

„Nemirno je naše srce dokler ne počiva v Tebi o Bog“ je izustil veliki Avguštin. Neizprosna je na veke ta postava. „Ni ga miru brezbožnežem“ je že pred tisočletji napisal božji videc. Kolikor odraslih ljudi na svetu, toliko je prič za resnico tega večnega zakona. O blažen mir ki je doma v čistem, nedolžnem srcu, v katero sije milost božja!

Božje dete v betlehemskih jaslicah pa je prineslo pravi mir in srečo ne le temu ali onemu temveč ga nudi vsem, ki so dobre volje, nudi ga tudi celim narodom in državam. O da bi se ga le hoteli poprijeti!

Pa žal kako daleč je danes svet od tega miru. Koliko nezaupanja in sovraštva je med narodi in od dne do dne kaže skoro slabše. Političen položaj v Evropi je pretil in deloma še preti z resnimi izbruhi. V naši Avstriji pa so se poojstrili narodni boji, kakor že lep čas ne. Vseučiliški nemiri, slovenska kri, ki je tekla po ljubljanskih ulicah, krvavi izgredi v Pragi, vse to nam je še v žalostnem spominu. Manjka v naši širji domovini od ene strani pravica, ki bi štela vse narode, ki jih je previdnost božja spravila pod habsburško žezlo v resnici za jednakopravne, manjka pa tud na drugi stran čut jednotnosti, medsebojnega spoštovanja in prizanašanja. Tako ne more priti do toli potrebnega miru. Niti sedanje nove parlamentarne skupine, ki imajo za smoter zgolj narodno-gospodarski moment, ne bodo mogle pripraviti trajnega ravnotežja. Ne ti, ampak oni, ki se pečajo s podrobnim delom med našim ljudstvom, da ga ohranijo čvrstega v krščanskem življenju, ti so ki pripravljajo boljšo bodočnost.

Tej vrsti bojevnikov za pravi mir se prištevamo s ponosom tudi mi s svojo „Zarjo“ in s svojo še mlado krščansko-socialno organizacijo. Vemo sicer, da se nam pri tem kaj rado očita, da delamo razpor mesto, da bi opominjali k bratski slogi. Nič nas ne vznemirjajo ta očitanja, ker vemo da prihajajo od strani onih, ki bi hoteli vničiti pri nas vsako podlago pravega Kristusovega miru. Nikar se ne dajmo zapeljati od teh sirenskih glasov. Počivali bomo tedaj, ko bodo oni nehali izpodkopavati krščansko življenje slovenskega ljudstva v Trstu, na Krasu in v Istri. Do tedaj pa vemo dobro da nam le resen in načelen boj zagotavlja trajen mir Le tedaj se bomo res kot bratje ljubili, ko se bomo vsi smatral kot brate v Kristusu, odrešene od istega betlehemskega Deteta in namenjene za isto skupno nebeško domovino.

Vemo sicer, da nas čaka obilo dela na tem polju, pa nikar se ga ne bojimo Ne oziraje se ne na desno ne na levo se bomo v zaupanju na Boga bojevali.

25-letnica škofijskega konvikta v Trstu (1883-1908.)

Na tiho in brez vsakega šuma se je praznovala minoli ponedeljek v škofijskem konviktu ob božičnem drevesu ob enem tudi 25-letnica tega zavoda. Ta dogodek se nam zdi pač dovolj važen, da spregovorimo tem povodom vsaj par besed o tej za našo škofijo tako važni hiši.

Tridentinski cerkveni zbor je bil sklenil, med drugim, naj vzgaja po možnosti vsak škof v svoji škofiji nekaj mladeničev v strogo cerkvenem duhu. V smislu te cerkvene določbe so skušali tržaško-koperski škofje že iz prvega početka storiti kaj v prid naše srednješolske mladeži. Škof Matevž Ravnicher (1831—1846) je ustanovil več stipendijev za take mladeniče, ki bi se radi posvetili duhovskemu stanu. Njegov naslednik Jernej Legat (1846—1875) je nabiral milodare za ustanovitev deškega semenišča v Trstu. Ker se pa ni nabrala zadostna svota in je od druge strani pritiskalo hudo pomanjkanje duhovnikov, mu ni kazalo drugače, kakor da je nabrano svoto razdelil med take srednješolce, ki so kazali poklic v duhovski stan in ki so se zavezali, da bodo kot duhovniki službovali v naši škofiji. Kar se ni posrečilo tema dvema škofoma, to je pa dosegel naslednik škof Jurij Dobrila, ki je vladal te združene škofije od leta 1875 do leta 1882. Z marljivim nabiranjem milodarov je spravil skupaj potreben kapital za ustanovitev škofijskega konvikta, in prav njemu se imamo zahvaliti, da praznujemo danes 25-letnico obstanka tega pomembnega zavoda. Njemu sicer ni bilo dano, da bi bil osebno otvoril konvikt, ker ga je poprej pobrala nemila smrt, a zapustil je svojemu nasledniku lahko nalogo dovršiti započeto delo. Naslednjega leta 1883 je nakupil škof Ivan Nep. Glavina z nabranim kapitalom malo niže stolne cerkve sv. Justa prostorno hišo z vrtom, ki še danes služi deškemu semenišču. V septembru istega leta se je konvikt otvoril in izročil svojemu namenu.

Ozrimo se sedaj malo nazaj v dosedanje delovanje tega zavoda. V teh 25 letih je imel konvikt 7 direktorjev. Dosedanji vodje so bili: pok. monsignor Legat 9 let, monsignor Flego 3 leta, veleč. g. Masten pol leta, veleč. g. dr. Ivanič 3 leta in pol, pok. monsignor Warto eno leto in veleč. g. Ellner tudi eno leto. Zadnjih 7 let vodi konvikt veleč. g. Henrik Šonc. Tem direktorjem je stalo v teku let pomožno na strani 27 perfektov in eno leto tudi veleč. g. Brunon Katzing kot podvodja. V teku teh 25 let svojega obstanka je sprejel kon-

Širite ZARJO

LISTEK

Gospod poročnik.

(Konec.)

Med tem sta Režibabo in Zorec prišla v vinograd skupaj. Počivala sta dobre pol ure, ker je bilo grozdje slučajno prav okusno. Nato sta se splazila previdno skozi vinograde k vasi.

Prišla sta že do vaškega plotu, kar se začuje lajanje psa in nek človeški glas pravi:

„Aj, lopovi že prihajajo, da nam pokradejo grozdje.“

Na te besede plane nek mož naprej in za njim kakih pet ali šest drugih. Vsi so bili oboroženi s palicami.

Začudijo se pa, ko zagledajo vojaka in častnika.

„Kaj pa delate tukaj,“ vpraša konečno vodja.

Nasproti kmetom dobi Lojzek zopet pogum.

„Nù,“ reče zlovoljno. „Ako vas ni najti v vasi, vas moram iskati zunaj. Vtakih slučajih morate biti doma, razumete? . . .

Brizgalna se mora takoj pripeljati pred stražo in se dati službujočemu častniku na razpolago. Ste slišali: takoj!“

Ostri ukaz Režibabe ni zgubil učinka.

„Kakšne homatije so vendar s to brizgalno. Nù, pojdite in zavlečemo jo hitrotja!“

Naša junaka si oddahneta.

Ravno sta se menila splaziti v vas, kar se začuje osoren „stoj!“ in v hipu sta bila obkoljena od vojakov.

Smukniti skozi noge vojaku je bila prva misel Zoreca. Ali neka železna roka ga je pograbila za vrat.

„Kolega, skozi ljudi ne gre,“ pripomni s strašansko ironijo lastnik te roke.

Sedaj je bilo konec vsega. Za nekaj minut sta že stala v stražnici.

Vendar kako presenečenje.

Službujoči častnik iz sosedne vasi je bil tu kot — jetnik.

Kako se je to zgodilo?

Častnik je hotel namreč še osebno govoriti z poročnikom Peškom zastran sluge in se napotil k njemu. Med tem je prišlo poročilo o našemljenem poročniku. Obdržali so ga, ko se je prikazal na stražnici vkljub zatrjevanju in spričevanju.

„Ali jaz sem vendar oficir, pravi oficir,“ krikne ves razljučen.

„Seve, to pove lahko vsak. Mi že vemo, kaka je ta stvar.“ mu je bil odgovor.

Druzega ni kazalo, kakor se udati.

„Toraj zahtevam, da pokličete takoj gospoda poročnika Peška. . . Ga poznate?“ ukaže poveljniku straže.

„Seveda!“

„Dobro! . . . Storite, kakor želim!“

Podčastnik pošlje po poročnika Peška.

Med tem pripeljejo Lojzeka in Tineka.

„Nesrečnež!“ reče vjeti častnik. „Ali že nebo konca vašim burkam? Zdi se mi, da sem mesto vas tukaj vjet. Recite toraj podčastniku, da ste vi tisti, katerega naj vjame, ne jaz!“

To ni bilo več potrebno. Režibabo je bil poznan tako dobro pri polku, da so ga spoznali takoj.

Podčastnik je stopil pred častnika, salutiral in rekel:

„Gospod poročnik, vidim, da sem se zmotil. Prosim pokorno odpuščenja!“

„Nič ne dene,“ odvrne dobrovoljno častnik. „Pravzaprav ste se obnašali povsem pravilno in previdno.“

Zunaj se začuje ropot in nato se prikaže glava kmeta.

„Tako, tukaj imate brizgalno, da bo enkrat mir!“

„Kako brizgalno?“ vpraša podčastnik.

vikt 228 gojencev, nevštevši 36 letošnjih gojencev. Izmed teh 228 gojencev se je vzgojilo 52 duhovnikov, torej približno 22% ali pa ena dobra petina. Število gojencev v posameznih letih se je spreminjalo med 26 in 46. Največ gojencev (namreč 46) je imel konvikt leta 1900, najmanj (namreč 26) pa v letih 1903 in 1904.

Na prvi pogled se morda ne zdijo uspehi konvikta bogve kako imenitni, saj smo dobili iz njega v duhovski stan samo dobro petino vseh dosedanjih gojencev. Vendar, če upoštevamo vse potežkoče, bomo morali priznati, da smo z uspehi konvikta lahko precej zadovoljni. Le pomislimo, da niso vsi dijaki enako nadarjeni in da mnogi obnemorejo predno pridejo v osmi gimnazijski razred. Saj se je večini naših fantov treba bojevati s tujim nemškim učnim jezikom. Pomislimo dalje da nimajo vsi dijaki pravega in stanovitnega poklica za duhovski stan pa tudi če ga morda iz početka imajo, kako lahko ga med izprijenimi tovariši in pod uplivom versko mlačnih (da ne rečemo hujšega) šol zopet izgubijo. Mnogokrat podira šola to, kar so vestni vzgojitelji z velikim trudom vsadili v mlada srca semeniških gojencev. V takih razmerah se moramo le čuditi, da smo dobili še toliko duhovnikov iz konvikta. Sicer pa ni vse zapopadeno v številu, ampak je treba, kakor je na slavnosti po vsej pravici povdarjal P. Volbert, duhovnike ne le šteti, temveč ceniti jih tudi po njihovi vrednosti. In kdo more tajiti, da nismo v teh letih prejeli iz konvikta tudi prav izvrstnih in gorečih duhovnikov, ki s svojo izvanredno delavnostjo veliko odpomorejo ob utnemu pomanjkanju duhovščine. Ne pozabimo tudi, da je marsikaterega nadebudnega mladeniča, še preden je mogel dovršiti gimnazijske oziroma bogoslovne studije, pobrala nemila smrt, in prav med temi smo občudovali neredkokrat že zrelo krščansko krepost.

Če torej upoštevamo vse to, kakor tudi moramo upoštevati, pridemo do zaključka, da velik trud, ki je združen z vzdržavanjem in vodstvom konvikta, ni ostal brezuspešen. Če se smemo sploh pritoževati nad čim, potem se bomo seveda britko pritožili nad grdo nehvaležnostjo onih mladeničev, ki so leta in leta vživali v konviktu mnogo dušnih in telesnih dobrot, pa so naposled zavodu in svojim dobrotnikom oornili hrbet. Pa kaj bo bi bili vsi ti, če že niso imeli poklica za duhovski stan, postali vsaj pošteni možje krščanskega prepričanja v svojem svetnem poklicu, toda na svojo veliko žalost moramo priznati, da nas zelo boli, ko vidimo v vrstah protikrščanskih agitatorjev med slovenskim ljudstvom v Trstu in okolici tudi bivše gojence škofijskega konvikta.

Pustimo te žalostne spomine. V zadoščenje nam je, ko slišimo, da se je v zadnjem času konvikt precej otrebil teh smeti, in da se sedaj zavod prav lepo razvija v pravem cerkvenem in času primernem duhu. Gojenci se pridno poslužujejo sv. zakramentov, da bi ostali čisti mladeniči. Poleg svojih šolskih dolžnosti se pa v prostih uricah tudi še drugače pripravljajo na svoje bodoče delovanje med ljudstvom. V ta namen so se združili v medsebojni bratski slogi v društvo „Cvetje“, v katerem se vadijo v spisovanju in v predavanju in sicer vsak v svoji materinščini. V področju tega društva so si ustanovili tudi svojo lastno knjižnico, ki izposojuje zdravo berilo med gojence. Zanimajo se tudi za glasbo in petje, zato se v tem pridno vežbajo in imajo že svoj tamburaški zbor. Tako se ho ejo že sedaj v dijaških letih privaditi društvenemu življenju, ki ima dandanes v dušnem pastirstvu tako važno vlogo.

Ker je torej tržaški škofijski konvikt že veliko dobrega storil in vzgaja svoje gojence v pravem duhu, je vreden vsestranske podpore od strani duhovščine in vernikov obeh združenih škofij. Zavodu pa želimo, da bi se in nadalje krepko razvijal, da bi nam vzgojil še veliko dobrih duhovnikov ter da bi dočakal tudi svojo sijajno pedesetletnico!

„Nù, brizgalno, katero smo morali zapeljati sem!“

„Kdo je ukazal?“

„Kdo?“ ponovi kmet in stopi bližje. „Tukaj, ta le gospod poročnik!“

Pri tem pokaže na Režibabo.

„A tako!“ se nasmeje podčastnik. „Dragi moji, mi ne rabimo brizgalne, peljite jo zopet nazaj!“

„K j zopet nazaj?“ vpraša jezno kmet. „Kaj je to?... Smo znabiti vaši novci?„

„Pomirite se,“ reče častnik. „Bila je pomota. Peljite jo nazaj, saj je to kmalu gotovo!“

„Če naredi od nas kateri tako neumnost... nù...“ momlja kmet z glavo majaje in odide.

„Režibabo, Režibabo, to bo pa masten račun,“ reče resno podčastnik.

Poročnik Peška, ki je prišel kmalu za tem se ni malo začudil.

„Moj dragi Lojzek, sedaj boš pač dobil malo ričeta!“

Obadva zločinca sta ostala čez noč v stražnici.

Drugi dan je prišlo v polkovnem povelju, da sta kaznovana:“ sluga Lojzek Režibabo, in stotnijski krojač Tinek Zorec, vsak devet dni strogega zapora. To kazen morata odsedeti po manevru.“

To je bila „znamenita odhodnica“ obeh, zapuščaje vojaško službo.

Politične vesti.

DRŽAVNI ZBOR.

Že dolgo časa ni bilo v našem avstrijskem parlamentu tako važnih razprav, kakor pretečene dni. Potem ko se je vladi posrečilo spraviti srečno pod streho proračun, je prišla na vrsto predloga o priklopitvi Bosne in Hercegovine k naši monarhiji. Iz te velevažne razprave hočemo omeniti le najznačilnejše stvari. Že prvi govornik nemški krščanski socialec princ Lichtenstein se je postavil popolnoma na jugoslovansko stališče. „Bosna ne sme pripadati,“ je rekel, „ne Madjarom ne Švabom, ampak Jugoslovanom“. Burna pohvala tudi od strani naših poslancev mu je bila v zahvalo za to velevažno izjavo. Tudi drugi nemški krščansko socialni poslanci so se izrazili popolnoma v jugoslovanskem smislu. Veliko pozornost je vzbudil s svojim govorom dr. Šusteršič. Zahteval je od ministrskega predsednika Bienertha točnih podatkov glede na to, kakšno ustavo namerava vlada podeliti Bosni in Hercegovini. Ministrski predsednik je takoj odgovoril, a njegov odgovor ni zadovoljil naših poslancev, zato je napovedal dr. Šusteršič v njih imenu vladi najstrožjo opozicijo, ako bo ona s svojo popustljivostjo kriva, da postane Bosna — mažarski pašalik. Sploh so pa skoraj vsi govorniki ojstro zavračali Madjare, ki stegujejo svoje grabežljive roke po Bosni in Hercegovini, sklicuje se na neke prazgodovinske pravice. — Veliko skrbi je vladi provzročil pooblastilni zakon, s katerim se vlada pooblasti podaljšati trgovinske pogodbe z nekaterimi državami, Proti tej postavi so se zlasti dvignili agrarci, in vlada se je že bala, da ne dobi potrebne dvetretinske večine. No, slednjič je pa tudi tu prodrla z veliko večino.

V soboto je še državni zbor zročil posebnemu odseku 52 poslancev v proučevanje eno izmed najvažnejših socialnih predlog, namreč predlogo o splošnem starostnem zavarovanju. Na to so začele božične počitnice. Prihodnja seja bo najbrže 21. januarja.

SLOVENSKI PARLAMENTARNI CENTRUM.

„Narodna zveza“ je soglasno sklenila politično zvezo s češko-narodnimi katoliškimi poslanci (17 mož) in petimi Starorusini v svrho skupnega postopanja. Zveza bo nastopala tako, da bo v vseh taktičnih, gospodarskih, kulturnih in narodnih vprašanjih sklepala skupna parlamentarna komisija. Ta slovanski blok bo štel 59 poslancev.

NAČRT TURŠKEGA VOJNEGA MINISTRA.

„Jeni Gazetta“ piše, da predloži vojni minister parlamentu sledeče zakonske načrte: o ustanovitvi narodne milice; o spremembi zakona glede novincev: novačenju bodo podvrženi tudi kristjani; o spremembi penzijskega zakona in ureditvi častniških plač. Uredi se tudi avancement in določi meja starosti. Šola generalnega štaba se preosnuje. Nadaljni načrti se tičejo službovanja častnikov glavnega štaba pri vojaških oddelkih, znižanja dejanske službene dobe v Jemenu, Hedži in oddaijenih pokrajinah sploh. Redifi reservisti bodo imeli vsako leto orožne vaje. Vsako leto bodo tudi strelne vaje in manevri. V Nemčiji službujoči častniki se pozovejo domov; vsako leto se pošlje po deset drugih častnikov na Nemško. Vsako leto se mora dovoliti proračun za vse te reforme.

ZAHTEVE ČRNE GORE.

Črnogorski knez Nikola je nekemu sotrudniku „Daily Maila“ izjavil sledeče: Črna gora ostane mirna, dokler konferenca ne odloči njene usode. Ako ne dobi Črna gora Spuža; in ako Bosna in Hercegovina ne postanete avtonomni, bomo morali pričeti z vojno vzlic mali nadi na vspeh.

MAŽARSKE ZMAGE.

Mažari dosežejo, kar hočejo. V veliko začudenje vsega sveta so dosegli predsankcijo za pluralno volivno reformo, s katero je mažarskim šovinistom zagotovljena nadvlada nad nemažarskimi narodi na Ogrskem. Sedaj se pa čuje, da so izrabili težki zunanji položaj Avstrije v to, da so dosegli pri ogrskih regimentih mažarski službeni jezik in še nekatere druge predpravice. Mažarom se dovoljuje mažarski službeni jezik v armadi, slovanskim vojakom se pa prepoveduje včasih celo govoriti v materinem jeziku!

TURČIJA.

Z veliko slovesnostjo je bil otvorjen pretečeni teden novi turški parlament. Udeležil se je otvoritve tudi sultan. V svojem govoru se je sultan precej rezko izrazil o Avstriji in Bulgariji. O bulgarskem knezu je rekel, da je prelomil zvestobo. Novoizvoljeni poslanci niso hoteli priseči, ker sultan ni pred parlamentom hotel priseči na ustavo. — Razmerje med Turčijo in našo državo se je za spoznanje zboljšalo. Začela so se namreč zopet pogajanja med našim poslanikom in turško vlado. Avstrijski ministrski predsednik je izrazil upanje. da pride do sporazuma. Avstrijsko blago se pa vendar na Turškem še vedno bojkotira. Škodo ki jo prvozroča ta bojkot, občuti že vsa Avstrija, posebno pa Trst.

NOVICE.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE voščimo vsem naročnikom in čitateljem!

Uredništvo.

n **„Zarja“ se poveča.** Vsem čitateljem, naročnikom in somišeljnikom naznanjamo, da bo izhajala „Zarja“ po novem letu v večji obliki ter da se v vsakem obziru izpopolni. Svojim katoliškim načelom ostane vsigdar zvesta in bo prinašala v tem smislu vedno temeljite uvodne članke. Za političen pregled, novice, dopise in dobre podlistke bo še veliko bolje preskrbljeno, kakor do sedaj. Delali bomo po najboljših močeh za preporod ljudstva na verskem, političnem ter gospodarskem polju.

Ker se „Zarja“ izdatno poveča, bomo pa z novim letom opustili „Družinskega Prijatelja“ kot štirinajstdnevno prilogo ter ga izdajali v nedoločenih obrokih, takrat pa v večji obliki in s prav solidno vsebino, ki bo imela trajno vrednost.

Pri vsem tem pa ne bomo cene listu prav nič zvišali, ampak ostane cena listu prej ko slej samo 6 K na leto. S tem pokažemo, da hočemo širiti dober tisk med najširje sloje ljudstva, tudi med najubožnejše. Zato smemo pa tudi upravičeno pričakovati, da nam pojdejo pri tem na roko vsi somišljeniki, bodi z naročanjem ali agitacijo, in pa kar bo še najbolje, s pridnim dopisovanjem, tako da bo list prav zanimiv.

n **Odlikovanje.** Veleč. gospod Henrik Šonc, vodja deškega semeništča v Trstu, je imenovan za častnega konzistorijalnega svetnika. Čestitamo prav prisrčno!

n **Božičnica v škofijskem konviktu,** ki se je vršila v ponedeljek zvečer, se je obnesla prav lepo. Slavnosti se je udeležil prevzvišeni gospod škof, več stolnih kanonikov, mnogo duhovnikov ter drugega občinstva. Posebnost pri tej božičnici je bila ta, da je bila z njo združena tudi slavnost 25-letnice obstanka tega zavoda. Gojenci škofijskega konvikta so presenetili svoje goste z obširnim in natančno izvedenim programom, ki je obsegal tamburanje, petje in deklamacije. Po prvi točki, ki jo izvajal novi tamburaški zbor, je držal veleč. gosp. vodja primeren nagovor, v katerem je med drugim podal tudi pregled dosedanjega delovanja in dosedanjih uspehov tega zavoda. (Glej o tem poseben članek v današnji številki. Op. ur.) Sledile so deklamacije dijakov v slovenskem, hrvatskem, italijanskem, nemškem in latinskem jeziku. Vmes pa so proizvajali gojenci lepe pevske in tamburaške komade. Reči moramo, da smo se naravnost čudili napredku dijakov v glasbeni umetnosti. Le malo časa je, kar so si dijaki ustanovili svoj tamburaški zbor, a pri božičnici so se upali nastopiti že s prav težkimi komadi, in so jih srečno izvedli. Oglasil se je k besedi tudi č. P. Volbert ter se v imenu dijakov zahvalil vsem zavodovim dobrotnikom, ter konstatiral, da smo oziraje se na vse potežkoče, z dosedanjimi uspehi zavoda lahko zadovoljni. Konečno je še prevzvišeni gospod škof dijake pohvalil in jih spodbujal k vstrajnosti ter v spomin 25-letnega obstanka zavoda in v priznanje zaslug sedanjega gospoda voditelja tega poslednjega imenoval za svojega častnega konzistorijalnega svetnika, kar je vzbudilo buren aplavz vseh gostov. Z razdeljenjem božičnih darov med dijake je končala ta lepa slovesnost.

o **Sv. Ivan**. Po preteku 30 let bomo imeli letos zopet na sv. večer mašo o polnoči. — Pretečeni torek je priredil odbor naše posojilnice odhod nico svojemu s odborniku in tajniku g. V. Cenčiču, ki je bil postal že cel Svetoivančan. Želimo mu obilo sreče na novem mestu! — Na sv. Štefana dan priredi Mar. družba božičnico v Marijinem domu. Začetek ob 5. uri zvečer. — Izobr. društvo pa priredi Silvestrov večer skupno z obrtnim in konsumnim društvom. Vabljeni so k temu večeru vsi naši somišljeniki. Smeha in zabave ne bo manjkalo. Dne 3. jan. 1909. pa priredi izobr. društvo v dvorani obrtnega društva pri cerkvi božičnico.

n **V rojanskem Marijinem domu** bo v soboto, na dan sv. Štefana, in v nedeljo veselica. Na vsporedu je: 1) deklamacija, 2) petje, 3) „Nežka z Bleda“ (narodna igra v 5 dejanjih), 4) „Kmet in fotograf“ (komičen prizor), 5) šaljiva deklamacija. Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina 50 vin., sedeži 20 vin. K obilni udeležbi vabi odbor Marijine družbe.

n **Razpis natečaja**. Pričetkom I. poluletja šolskega leta 1908-1909 podeliti se ima jeden štipendij letnih 210 kron iz ustanove pokojnega Petra pl Castro iz Pirana, temeljem n egove oporoke z dne 9. januvarja 1856. Za uživanje tega št pendija so poklicani v prvi vrsti zakonski sinovi ustanovnikovih sorodn kov, kojih ubožnost je dokazana, v drugi vrsti otroci ubogih piranskih prebivalcev, potem s - novi ubogih v Istri stalno naseljenih družin od tret ega razreda večrazredne l udske šole za dobo realskih gimnazijalskih študij. Ta št pendi se more podeliti eventua no tudi sinovom z mnogoštevilno družino blagoslovljenih akt vnih v Istro pristo nih državnih uradnikov za dobo realskih in gimnazijskih študij na Primorskem. Ako se nadaljujejo študije, more štipendist nadalje uživati štipend j do dov šenih vseučiliščnih študij uračunjeno tudi leto za rigorozo da zadob čast doktorstva ako isti štipend st med tem časom ni dob l prostega mesta v kakem vzgojevališču. V tem slučaju proneha uživanje štipendija. Ako bi se štipendist za dobo svojih študij ne obnašal v vsakem oziru vzorno, ako bi ne bil zelò priden in bi ne napredoval dobro, izgubi štipendij po volji ustanovnikovi. Prošnje, opremljene s potrebnimi dokumenti, ki dokazujejo pravico prosilčevo, kakor tudi se zadnjimi šolskimi spr čevali in z ubožnim listom je treba uložiti pri škofijskem ordinarijatu v Trstu najkasneje do 15. januvarja 1909. Od c. kr. namestništvu: V Trstu, dne 10. decembra 1908.

n **Novi naslovi za sodnike**. Cesar je z najvišim odlokom od 16. t. m. odobril, da imajo sodni adjunkti odslej nositi naslov: sodnik, sodni tajniki naslov: okrajni sodnik in okrajni sodniki naslov: okrajni sodnik in sodnijski predstojnik. — Sodni tajniki in sodni adjunkti, ki so že izstopili iz aktivne službe, bodo zamogli na njihovo prošnjo zadobiti nov naslov, ki odgovarja njihovemu dosedanjemu činu.

n **Slovenski skladatelj dr. Benjamin Ipavic umrl**. V Gradcu je umrl eden najpriljubljenejših slovenskih skladateljev, dr. Benjamin Ipavic, brat nedavno umrlega dr. Gustava Ipavica. Pogreb je bil v torek Slava njegovemu spominu — v njegovih skladbah bo vedno živel njegov spomin v slovenskem narodu!

n **Izdajstvo socialne demokracije**. V nedeljo se je vršil v Trstu občni zbor okrajnih bolniških blagajn. Slovenci so tudi topot propadli. Socialnodemokratični delegati ljubljanske okrajne bolniške blagajne in Čobal so glasovali z Italijani. Slovenski delegati so korporativno zapustili dvorano, ker so bili vsled socianodemokraškega nastopa v manjšini.

n **Državna akcija za gospodarsko povzdigo Istre** izgleda v zrcalu državnega proračuna za leto 1909. zelo mršavo. Niti ena postavka za razne obmorske gradnje se ni zvišala. Notranja Istra sploh ne dobi skoro ničesar. Slovenskemu delu Istre je namenjenih samo 4000 K za cesto od Sv. Antona v Truške, občini Dekani in Marezige.

n **Pozor**. Od sedaj naprej naj se naslavljajo vsa pisma na uredništvo „Zarje“ **via dei Fabbri 2 III.** in ne več via Acquedotto 91. Prosimo vse p. n. dopisnike, da to vzamejo na znanje.

n **Poslužujte se razglednic**, ki jih je založila „Slov, dijaška zveza“ v Ljubljani s sliko Einspilerja Slomšeka in Janežiča, katerih čisti dohodek je namenjen obmejnim bratom. — Kolekujte jih s kolekom v „korist obmejnim Slovencem“! — Oboje, razglednice in koleke je dobiti v prodajalni „katol. tisk. društva“, Trst, ulica delle Proste 9.

n **Imenovanje pri južni železnici**. Revidentom so imenovani: adjunkti gospodje Karol Gabriel pri obratnem nadzorstvu v Trstu; Nikolaj Battestin, postajenačelnik na Občinah; Nikolaj Fabianich, postajenačelnik v Tržiču; Franjo Cvek, postajenačelnik v Postojni; Ivo Arhar, postajenačelnik v Divači; Josip Gostiša, postajenačelnik v Št. Petru; Peter Mesettig, Josip Pulciani pl. Glücksberg in Viktor Casagrande na postaji v Trstu. Adjunktom sta imenovana gospoda Franjo Repič in Ivo Frischovitz na postaji v Trstu.

n **Morilec dunajskega juvelirja Frankfurterja aretiran**. Dne 8. t. m. so na Dunaju našli dragu ljarja Frankfurterja ustreljenegp v njegovi arodajalnici Izginilo je iztočasno iz prodajalnice več denarja in dragocenih predmetov. Policija je brezvspešno iskala krivca. Sedaj pa javljajo iz Berolina, da je bil 16. t. m. v neki tamošnji zastavljalnici aretiran trgovski uslužbenee Rihard Henkel, doma iz Gere, ko je ravno hotel zastaviti nekoliko prstanov, ki prihajajo iz prodajalnice dunajskega juvelirja Frankfurterja. Henkel, pri katerem so našli dragulje z znakom tvrdke Frankfurter ter Browingov rovolver z dvema patronama istega kalibra kakor je bila rana Frankfurterja, je po dolgi tajitvi priznal, da je on ustrelil Frankfurterja. Hotel si je nabaviti sredstev, da se poroči s svojo v Berolinu živečo nevesto.

O umoru so sedaj znani nastopni podatki: Dne 8. t. m. okolu poludne je Henkel vstopil v prodajalnico juvelirja Frankfurterja. Našel je v prodajalnici samo starca Frankfurterja. Henkel je rekel, da bi rad kupil zlato uro, čeprav ni imel v žepu niti vinarja. Potem si je dal od starega pokazati zlato verižico. Ko se je Frankfurter obrnil, je Henkel potegnil revolver Browning in je od blizu ustrelil Frankfurterja v glavo. Potem je morilec hitro pobral denar in dragulje, kolikor jih je mogel dobiti ter zbežal. Zvečer je šel v Karlovo gledališče, drugi dan pa je odpotoval v Berolin. Tukaj ni prvi dan ničesar potrošil, potem je pa živel veselo. V kratkem je porabil denar in potem pričel zastavljati dragulje. Ako ne bi bil skušal zastaviti na enkrat pet prstanov, bi ga morda še ne b li zasačili.

Henkel je sedaj v preiskovalnem zaporu v Berolinu. Iz Berolina je prišel na Dunaj kriminalni komisar Nasse, da si ogleda kraj umora.

Iz Krasa.

k **Vabilo** k božičnici, katero priredi dekliška šola „Elizabetišče“ v Tomaju dne 26. in 28. decembra 1908 in 1. januarja 1909 v šolskih prostorih s sledečim vsporedom: 1. Božična pesem. 2. Pozdrav, govori Anica Cigoj. 3. Pesem: „Zadoni struna jasna“. 4. „Biseri in cekini“, dramatska slika v enem dejanju, spisal Silvin Sardenko. 5. Cesarska pesem. 6. „Kmetica pri fotografu“, komični prizor. 7. Pesem: „Slovenka sem“. 8. Deklamacije: Božične in novoletne. 9. Božična pesem. 10. Sveti Frančišek začetnik jaslic“, božični prizor. 11. Božična pesem. 12. Žive slike z deklamacijo: a) Jaslice z angeli, b) Otroci pri jaslicah, c) Sv. trije kralji pri jaslicah. 13. Po dovršenem vsporedu sledi šaljivo srečkanje z raznimi dobitki. Srečke se prodajajo po 10 vin. — Začetek ob 3. uri popoludne. Vstopnina 40 h, sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 60 h. Predplačila se hvaležno vsprejemajo za novo stavbo jubilejne gospodinjske šole v „Elisabetišču“. — K obilni udeležbi vabi uljudno „Elizabetišče“. Tomaj, meseca decembra 1908.

k **Darovi za jubilejno gospodinjsko šolo šolskih sester „Elizabetišče“ v Tomaju**. Nj. c. kr. Visokost nadvojvodinja Marija Jožefa 50 K. Blagorodni gospod Miha Zega, dež. poslanec v Kanalu 30 K; Prečast. gg. Matija Sila, čast. kanonik in dekan v Tomaju 20 K; Henrik Šonc, vodja semen. v Trstu 20 K; Koruza Ivan, župnik v Klani 15 K; Po 10 K: Monsignor Josip Kragelj, čast. kanonik v Tolminu; Karol Cigon, vikar v Vojščici; Ivan Tiringer, kaplan v Tomaju. Po 5 K: Filip Abram, vikar v Pliskovici; Vinko Tomagnin, kurat v Gorici; Josip Grašic, župnik v Beramu; Anton Notar, ekspozit v Štorjah; Anton Kocijančič, župnik v Mirni (Kranj.); Matej Rebolj, župnik v Truški; Ivan Kovačič, župnik v Podmelcu; Josip Krančič, župnik v Repentabru; Janez Sedej, vikar v Levpi; Krist. Tomšič, kaplan v Tolminu; Ivan Kosi, župnik v Ročinu. Po 4 K: Julij Warto †, župnik v Bazovici; Stefan Jenko, župnik v Podgradu; Anton Berlot, dekan v Kanalu; Miklavž Kocijančič, župnik v Ročah; Josip Knavs, kurat v Koprivi. Po 3 K: Valentin Kragelj, župnik v Podbrdu; Izidor Božič, vikar v Kamnu; Josip Omers, župnik v Sežani. Po 2 K: I. Sedej, kaplan v Podmelcu; Valentin Pire, vikar v Oblokah; Josip Fabijani, župnik pri Sv. Luciji. Fran Črv, vikar v Grahovem 1 K. Anton Križman, kaplan pri sv. Jakobu, Trst 4 K. Peter Rože, posestnik v Tomaju 3 K. Josip Večerina, posestnik v Tomaju 2 K.

Bog plati vsem imenovanim in neimenovanim dobrotnikom, kakor tudi onim, ki so ob času pobire našim sestram pobiralkam darovali kakoršenkoli znesek.

Ker so stroški v zavodu zelo veliki, nikakor ne zadostuje mesečnina gojenk za pokritje vseh stroškov. Radi tega smo prisiljene zopet trkati na blaga srca naših dobrotnikov s prošnjo, da se še nadalje spominjajo „Elizabetišča“. P. n. gg. dobrotniki naj bodo prepričani, da denar kojega so v to svrho darovali, bo prinašal obilnega sadu v vsakem oziru, kajti nova gospodinjska šola jako lepo napreduje. Zraven šolskih sester podučuje še v zavodu vsak v svojej stroki: gg. kanonik dekan tomajski Matija Sila, veronauk; Jakob Lah, c. kr. potovalni učitelj, kmetijstvo; Peter Perpevec, c. kr. živinozdravnik in dr. Izo Reja, zdravnik.

Gojenke, katerih je po predpisu polno število, se z veseljem vdeležujejo pouka, ker same spoznajo važnost gospodinjske šole. V domači samostanski kapelici so prisotne vsak dan pri sv. maši, kjer se spominjajo svojcev in blagih dobrotnikov in si izprosijo Božji blagoslov za njih dnevno delovanje. Opozoriti nam je tudi, da se vsak prvi petek meseca daruje votivna sv. maša na čast presv. Srca Jezusovega za žive in mrtve dobrotnike našega zavoda. „Elizabetišče“.

Razne vesti.

r **Židje v Bukovini**. Bukovina je obljubljena dežela Židov, zlasti ruskih. Kak blagoslov so ti obrezanci za domače ljudstvo, kažeta ta le dva primera: Vsled ovadbe nekega kmečkega dekleta iz Ruske Novosielica je bil 1. t. m. v Črnovicah aretiran Žid Simon Achner, ki jo je hotel spraviti v neko sramotno hišo na Dunaju. Dognalo se je, da je imel ta Žid jako razširjeno trgovino z dekleti ter je držal stalno dva agenta za ta „kšeft“. Svoje žrtve je dobival večinoma iz ruskih in rumunskih vasi ter jih pošiljal po vsem svetu. Njegova rodbina je bila p ed kakimi 20 leti izgnana iz Rusije in je prišla v Bukovino v samih cunjah. Nastanila se je najprvo v Sadagori, potem pa v Črnovicah ter se pečala z oderuštvom. Kmalu si je Simon Acher zamogel kupiti lastno hišo in ko je na to še dvakrat napovedal konkurz — je bil bogat mož. Radi sleparske kride je bil obsojen v tri mesece zapora, njegovo hčer pa je vseeno oženil nek gališki odvetnik in dobil 120 tisoč kron dote. Ko je Simon prišel iz ječe, odprl je Črnovicah sramotno hišo in se popolnoma „posvetil“ snažni kupčiji. Sedaj sedi v zaporu ter premišljuje, kako bi se najlepše izvi pravici in nadaljeval svoj posel. Proti zvodništvi bi trebalo pač novega, strogega zakona. — Vrede obrezan bratec Achnerjev je Simon Reichel, ki bil tudi te dni aretiran v Črnovicah. Ta Žid je 10 letih iz pocestnega berača postal bogatin, ki je svoji hčeri del 100 tisoč kron dote. Bavil se je zgolj z oderuštvom ter je jemal nad 40 odstotkov. Ta krivonosi krvoses je spravil neštete kmete na boben in je uničil srečo na stotine ljudi. Potem se pa zgražajo nad ruskimi židovskimi pogromi.

r **Rak ozdravljiv**. Francoski zdravnik dr. Octave Laurent, profesor kirurgije, ki je na medicinski akademiji v Parizu predaval o zdravljenju raka, je izjavil, da je vsak rak ozdravljiv po načinu, kakor ga je on iznašel, samo da je bolnikovo telo dovolj krepko, da se upira posledicam. On namreč vbrizga 5—60 gramov formala ter je na ta način ozdravil raka na obrazu v malo dneh, potem raka na prsih, pljučih ter sploh notranjega raka. Njegovo metodo lahko izvaja vsak zdravnik. Dr. Laurent je sin ubožnih kmetskih starišev; z zdravljenjem raka se bavi že mnogo let.

r **Kako naš cesar poučuje svoje ministre**. Naš cesar Franc Jožef I. je opazil nekega dne, da so mnoge poti in ceste v okolici Linca zelo zanemarjene in da se za nje sploh nihče ne briga. Tega ni nobenenu omenil, marveč je čakal deževnega vremena. Ta dan pošlje po ministra, ki je moral skrbeti za ceste in poti, češ naj pride zvečer k njemu, on pa mu bo poslal kočijo. Tako se tudi zgodi. Ko je pa minister prišel na dvor, opazi, da so ga kolesa kočije oškropila z blatom in da mu je v tako umazani obleki nemogoče stopiti pred cesarja. Zato se obrne do nadvojvode, ki ga je spremljeval in mu razloži svoj položaj. Nadvojvoda, ki je že bil od cesarja v temu poučen, mu odgovori: „Tega ni treba; kadar gre cesar po tej cesti, pride tudi on vselej tako umazan domov.“ — Čez malo dni po tem dogodku so bile že vse ceste popravljene in s ploščami pokrite.

Slovenci, Slovenke!!!

Pristopajte k S. K. S. Z!

Ženska Marijina družba v Trstu.

Tajniško poročilo na občnem zboru dne 6. t. m. Poroča Terezija Koritnik: Ozrimo se malo nazaj, da si ogledamo življenje in delovanje naše družbe v preteklem letu. Naša družba šteje 1014 udinj in sicer 644 deklet in 370 žen. Shodov je imela družba 4 skupnih, 7 za dekleta, 7 za žene. En skupen shod je bil v proslavo 50-letnice sv. očeta. K shodom so se zbirale družabnice v armenski cerkvici katero nam č. očetje Mehitaristi dobrotno prepuščajo. Tu so si družabnice ob mesečnih shodih iz podučnih govorov crpale moč, da vstrajajo v ver očetov, na poti čednosti in na trpki poti življenja. Pred oltarjem Marije Milostljive se je storil gotovo marsikateri sklep katerega je bila nebeška Mati vesela. V družbi so se vršile tudi duhovne vaje pod vodstvom č. g Jakoba Ukmarja, in sicer od 29 aprila do 3. maja zjutraj ob zgodnji uri za dekleta popoludne za žene. Vodilna misel govorov je bil svetopisemski izrek: „Dober je Bog duši, ki ga išče...“ Pobožnost se je sklenila s skupnim obhajilom, katerega se je vdeležilo nad 500 udinj.

V družbi se na poseben način časti Jezus v najsvetejšem zakramentu. Enako so se vdeležile 40-urnega češčenja v postnem času v mestnih cerkvah sv. Vincencija, sv. Jakoba sv. Antona in Marije Pomočnice. Javno smo nastopale pod svojo zastavo v procesiji vstajenja, ob godu sv. Jakoba in sv. Rešnjega Telesa. Posebno ta naš zadnji nastop je bi kaj ganljiv in vspodbuden —

Dne 8. julija se je napravila družba na sv. Višarje. 900 romarjev je stopalo neustrašeno po strmi poti navzgor da se poklonijo nebeški Materi. Nazaj gredoč so božje potniki obiskali Mater božjo na Bledu. Slavljenja 50-letnice prikazovanja lurške Matere v sv Križu in pri sv. Ivanu se je tudi naša družba s zastavo vdeležila. Družba naša je pa razvijala svoje delovanje tudi v svojih prostorih Zbrane družabnice v prostih urah ob nedeljskih in prazniških popoldnevih vzpodbujal je naš č. voditelj v raznih govorih k čednostnemu življenju in podajal nam v praktičnih predavanjih mnogo naukov in opominov za življenje. Predmeti predavanj bili so o čistosti, o zvestobi v malih stvareh, o dekletu, kako naj potuje in si išče kruha, o slovenski zemlji z ozirom na svetovišarsko romanje, o romanju, o izberi stanu o dekliškem, zakonskem in duhovskem stanu, o varčnosti, o sv. Ceciliji. Č. g. Ivan Tul je predaval o lepem vedenju in kako treba z bolniki posebno umobolnimi ravnati. Tudi nekatere družabnice so nastopile. Frančiška Štrekelj je govorila o varčnosti in o trpljenju N. G. J. K., Terezija Zobec o slabi tovaršiji, o Srcu Jezusovem, Marija Rapotec o krepostnem življenju in o stanovitnosti, Urša Berce o žalostni Materi božji, Julija Ratej o vernih dušah v vicah. Ob slovesnih priložnostih so govorile tudi Ivana Štokelj in Ivana Ravnikar. — Drugi prosti čas so družabnice porabile s čitanjem, zabavo in delom. V bralni sobi je bilo na razpolago več časnikov. 216 družabnic si je izposojevalo knjige iz družbine knjižnice, ki se je odprla z novim letom in šteje 400 knjig. In sicer je bilo izposojenih 138 zabavnih 50 nabožnih in 35 knjig razpravljajočih o raznih strokah. — Na Bogoljuba je bilo naročenih 200, na Glasnik pa 130 družabnic Deklamirali so se v nas najboljši pesniki. Posebni ljubljenci so bili Gregorčič, Silvin Sardenko, Hribar, Medved. Cerkveno petje oskrboval poseben pevski zbor. V teku leta zapel nam je nekaj prav lepih krasnih zborov kakor „Na planine“, „Nazaj v planinski raj“, „Kukavica“, „Divja roža“, „Opomin h petju“, „Ali ni zemljica krasna“. Petje je vodil neutrudno delj časa č. g. Matija Škabar. Za njegov trud in požrtvovalnost mu je dolžna družba hvaležnost Žal, da se je radi službenih ovir odpovedal. V cerkvi ga prav občutno pogrešamo. — Mnogo zdrave in ljubke zabave so ponujale družabnicam igre. Vprizorile so se vsaka po dvakrat: „Nežika iz Bohinja“ „Svojeglavna Minka“ Bela nedelja“ „Vbogljiva služkinja“, „Najdeni otrok“ in „Sirota“. V posameznih vlogah je nastopila gorenjsko opravljena Špela in dolenjska Gozdarica. Čast in hvala g.ci Hedviki Preglej, ki se je čeravno mnogo zaposlena, žrtvovala za dobro stvar in naše igralke izurila. Občinstva se je pri igrah vedno trlo. Škoda, da nimamo večjih prostorov. K božični predstavi izvolil je priti tudi naš prevzvišeni vladika, ki je tudi nagovoril naše družabnice. Gledalo pa se je tudi na gospodinjske potrebe naših družabnic, Vse srede v letu podučevalo se je brezplačno dekleta v šivanju likanju, vezenju in kuhanju. Marsikatera nosi obleko, katero si je sama napravila, izučila se je zlikati srajce in ovratnike, da jo je gospodinja vesela napravila si sama v svoje lastno veselje imena na svojem perilu. Marsikateri je bila in bo dana priložnost, da bode napredovala v kuhinji in si zboljšala tako gmotno svoj položaj. — Ker so družabnice zgolj revna dekleta in žene niso mogle prispevati z denarnimi doneski v misijonske namene. Da nekoliko pripomorejo, nabirale so znamke, razglednice in enake vporabne stvari Nabralo se je 13 kg. znamk, okoli 7000 razglednic in 3½ kg svinčenih pokrovcev. Po tej poti nadaljujmo i v prihodnje.

Tako je naša družba delovala. Kar so posamezne storile v apostolskem duhu, ki mora prešinjati vsakega Marijinega otroka, koliko nedolžnih in neizkušenih deklet se je obvarovalo padca, koliko se jih privedlo zopet na pot čednosti, kolikim so se duhovne in dušne dobrote in usluge delile, o tem Vam bo pričala enkrat knjiga večnega življenja.

V slovo!

Ko zapuščam Trst, kličem vsem prijateljem, znancem in somišljenikom: Z Bogom!

V Trstu, dne 24. decembra 1908.

Viktor Cenčič.

Odda se lepa mesečna soba v ulici Solitario 13 III. vrata 14.

Za Božične praznike in novo leto

priporača prodajalna
«katol. tisk. diustva» v Trstu
ulica delle Poste 9.
krasne razglednice v veliki izberi.
Za okrašenje božičnega drevesca
so na razpolago razni stekleni okraski, svečice i. t. d.
Angeljsko zvonilo!
Lepe jaslice različne velikosti in cene okusno izdelane

Kupite čevlje

— pri poštenem slovenskem čevljarskem mojstru —

Josipu Stantič

TRST — ulica Rosario št. 2 — TRST
(pri cerkvi sv. Petra v starem mestu.)

— Ta mojster vam postreže po domače, — z najboljšimi čevlji in po nizki ceni.

ZALOGA
likerjev v sodčkih in butiljkah
JAKOB PERHAVC
TRST — Via delle Acque — TRST
Veliki izbor
vsakovrstnih najfinejših in starih vin v butelkah.
Postrežba točna. — Cene zmerne. — Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi na debelo ali na drobno za razne slavnosti, poroke, krste, družinska pogoščenja itd. — Za poletni čas se priporoč malinovec in tamarindo.

Prodajalna
katoliškega tiskovnega društva
v TRSTU
ulica delle Poste štev. 9

ima na razpolago razne molitvenike v slovenskem, nemškem in laškem jeziku, podobe male za darilo in velike za okvir, svetinje, rožne vence, kipe in križe raznih velikosti in cen iz kovine in lesene, različni papir pismeni in pisarniški, razni ovitki, šolski zvezki, vse pisarniške potrebščine, trg. knjige, notici i. t. d. i. t. d.

Častito duhovščino opozarjamo posebno

na našo zalogo *voščenih sveč* prav po tovarniški ceni in sicer: pristno voščene kg. á K. 5,—, I vrste „Il Santo di Padova“ kg. á K. 4.40, II vrste kg. á K. 2.40, okinčane sveče kg. á K. 3.40, ekonomične sveče á kg. K. 1.90. Odpadki sveč se sprejemajo in plačujejo po kakovosti. V zalogi je kadilo (virh) á kg. K. 1.20, 2.—, 2.40, ter oglje za kadilnice á kg. K. 2.—. Stekla za večno luč, stenji za večno luč, vrvica za prižiganje na kilo, ali v zavitkih, prižigalniki (kajfeži), povoskano platno za altarje, tiskovine za čč. župne urade dobite istotam.

Sprejemajo se knjigoveška dela po zmerni cení. Preskrbi se *okvirje* za razne slike. Razpolagamo z vzorci. *Slike* Prešerna, Gregorčiča, Vodnika in Slomšeka v lepem okvirju á K. 7.60. Podoba papeža Pija X v pozlačenem okvirju za K. 20.—. *Sveče za domačo rabo* á 3, 4, 5 in 6 v zavojn ter svečice zvitkih in za božičnice so vedno v zalogi.

Preskrbimo ovitke z poljubnim naslovom.

Dobava cerkvenih oblačil
in cerkvenih potrebščin vsake vrste.

Obilo obiska in naročil prosi
Katoliško tisk. društvo v Trst.

LJUDSKA POSOJILNICA IN HRANILNICA
za tržaško občino pri Sv. Ivanu pri Trstu.
Podurad v Trstu, ulica delle Poste 9. Telefon 2110

Sprejema hranilne vloge tudi od neudov in jih obrestuje po **4½%** Davke plača hranilnica sama. Za varnost vlog jamčijo udje

(350) z vsem svojim premoženjem v znesku približno **tri miljone kron.**

Za večje vloge se tudi dajo višje obresti po ustmenem pogovoru s stranko. — Hranilnica in posojilnica je pod nadzorstvom svetoivanske duhovščine. — Vsak krščansko misleč Slovenec naj vlaga svoj denar le pri **Ljudski hranilnici in posojilnici pri sv. Ivanu pri Trstu.**

Novo pogrebno podjetje
Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13.
Telefon 14-02. (poleg cerkve sv. Antona Novega) *Telefon 14-02*
Zaloga oprave ulica Massimo D'Azeglio št 18
Prireja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.
Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliče, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakve; čevlje, vence iz umetnih cvetlic, kovine, porcelana in perl.
Bogata zaloga: **Voščene sveče.** **Cene nizke, da se ni bati kokurence.**
Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo **HENRIK STIBELJ in drugi.**

Izdaja: Katol. tiskovno društvo v Trstu. Tiska L. Herrmanstorfer. Odgovorni Urednik: Viktor Cenčič

UNIVERZITETNA KNJIŽNICA LJUBLJANA
N. I. Kržan
Jahr. 1941.